

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5 . . .	Fél évre . . . 8 . . .		
Negyed évre . . . 2 . . . 50 .	Negyed évre . . . 4 . . .		
Egy óra . . . 1 . . .	Egy óra . . . 1 . . . 70 .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **Ifj. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Az idegen imádás.

Írta: **Ifjabb Móricz Pál.**

Debreczen, május 11.

Barnum-urék csodasereglete képviseli a testet öltött százféjű kozmopolita sárkányt. Barnumék a nemzetköziségnek a vándorló beduinjai, ők hát leginkább tapasztalhatták, micsoda alkalmas föld az idegenekre ez az ugynevezett Magyarország. Tárva-nyitva ennek az országnak a kapuja, az erzénye, a kamrája, a szive minden előtt, a mi idegen.

Magunk szegényedünk, rongyosodunk, koldusodunk, nemzeti erkölcsünk és vagyonunk pusztul, de nálunk vagyont gyűjt, meghízik az élelmes idegen. Barnumék alig néhány hétig kóborolnak nálunk, de pár milliót bizonyosan szipolyoznak a nemzeti vagyomból. Hát még az az ezernyi és ezernyi idegen, mely nem így átfutólag, de éveken át pióczáskodik az elbódított magyar nemzet zsibadt, ki merült testén? Mert a családok, léhák, erkölcsnélküliek, a fosztogatók Eldorádót találnak itt, ellenben a magyarföld évszázadokon át hü népéből évről-évre tizezernyi és tizezernyi bus karavánok vándorolnak az idegenbe. Verejtékezve keresik a napi kenyeret, mit a letarolt szegény magyar földön már nem szerezhetek meg.

Minden idegen előtt tárva-nyitva áll országunk kapuja. Szinte hívogatjuk őket, Barnumékat és a többi kapzsi idegent. Ó gyertek édes idegenek, ó gyertek, csak minél többen, csak minél többször, van még itt kenyér, mit a magyar elől fel lehet falni, van még itt pénz is, mely telhe ellen erzenyeteiket kövériti, van még itt föld is, a melybe ekéiteket belevethetitek, hogy a föld örökre kiforduljon a jámbor magyar lába alá! Ó hát jertek kedves drágák, csak minél többen, csak minél többször.

Imádott idegen bankárok, gyárosok, vállalkozók, művészek, beamterek, kóklerek, Barnum urék csodaseregletei jertek kedves drágák, van még itt magyar földmives, iparos, kereskedő, az élelmes, okos, szemérmetlen, nagyhangú idegennek lehet még itt pusztítani, aratni. Hisz ez a föld az, ez a nép az, ami népünk, mely az idegent elé helyezi saját vérenek, saját anyagi és szellemi termékének, csak nézzük, hogy a föld micsoda védtelenül van oda dobva bármely jött-ment idegennek, hisz nálunk idegen ország polgára is vásárolhat uradalmakat; csak nézzük, az idegen vállalkozók, az idegen gyárosok, sokszor hunczut módon, az ugynevezett magyar ipar köpenye alá bujva, többször magas állami támogatás és segély mellett is, miként fosztogatják hiszékeny népünket, miként

kergetik a végső nyomorúságb az egykor erős, független és telivér magyar iparos osztályt; csak nézzük, népünk felfogását, erkölceit, mint mételyezték meg, mint ölték ki a magyar lelkekből a nemzeti szellemet, a nemzeti eszményeket.

Annyival inkább könnyen vihették véghez a könnyelmű, lobbanékony magyarságnak azt a lealacsonyítást, anyagi és szellemi kincseiből, nemzeti tulajdonságaiból való kiforgatását, hisz a sajtó, az irodalom, a színpad, a zene- és képzőművészet, tudományok művelői megdöbbenő mértékben az idegen szellem, az idegen imádás szolgálatába szegődtek.

Az a csökönyös maradi, az a hülye abderai honpolgártárs, az a nem a mal világba való csufmadár, az a bústuzok, a ki ma a magyarság, a magyar nemzeti szellem érdekében nyíltan szót emel és elég merész küzdelemre szólítani testvéreit. Szegény bolond, hidd el hasznosabb az idegen imádás. Csak te élj jól barátom, a fajgyilkos bérenczeket szivesen busásan fizeti az idegen, ne törődj tehát vele, ha pusztul a nemzeted, hadd pusztuljon hadd pusztítsa az idegen, melynek legelső sorban osztrák, néha Barnum, ismét máskor más idegen a neve.

A kurta nemesek földjén.

(Regény.)

A „Debreczen” számára írta:

Ifjabb Móricz Pál. (5.)

Eltűnt kedves napok. Ma inkább ingerlékeny megrovási sorokat irogatott a rejtett naplókönyvbe. Mert ki-kitört a hegyes szavu mezősi urak ellen. Ők csak a jószágról, az időről beszélgetnek, vagy pedig a régi jó világról, mikor széles vállukra nem nehezedett ennyi teher. Halászat, vadászat szabad volt. Virágozott a jószágtenyésztés. És egyik-másik kurta nemesi család még olyan össel is díszkedett, a ki a huszároknál szolgált és nagy kitüntetések között a kapitányságig, sőt némely a majorságig felvitte a rangot. Maga Katieza is sokszor hallott beszédet olyan nemes atyáiról, a ki mint lovas generális hozott felejthetetlen dícsőséget a mezősi szülőföldre . . . Aztán a későbbi Kos-

suth-világ, az utána következő zsandár uralom, mind megannyi beszéd tárgya volt a hosszuzárú eszimas mezősi uraknak. A kik ha aztán a gazdaságra fordították vissza a szóbeszédet, nagy fájdalommal tárgyalták a disznót, a szőlőt, a vetéseket pusztító modern nyavalyákat. Az öregek a nyavalyák terjedését is az új idők rovására tudták be. Ezen idős mezősi urak Katiezának is nem egyszer csipkedték meg az állat.

— Kis hugom! Aztán szép jegykendőt himezz ám! Rózsákat is bele. Mert még a farsangon eljövök érte, tréfálkozott Móni kurátor ur, ha midőn Dalmy uréknál vacsorált.

Katieza pirulva sietett ki a szobából. Nem állhatta ezeket a kopogós eszimas kevély urakat. Sőt, naplókönyve egyik lapján, határozottan utálatosnak írta az örökös füstölő kozmás nagy pipájukat.

Mezősi asszonynéjeivel sem igen békült

ki. Mert számos házias, egyszerű nemes tulajdonságaiknak nem szentelt figyelmet. Csak a külső látszat után ítélte meg őket. Ez pedig, valljuk be, nem mindig kedvezett a mezősi asszonyságoknak.

Az egymás kicsinyes bajairól szivesen pletykáltak. A kalapjuk sem mindig az utolsó divat szerint volt bokrétázva. Ruhájokon is neveltséges nyomot hagyott kezüknek, izlésüknek darabossága, ha csak meg nem őrizték a régi, egyszerű, szép viseletüket. Kevélység is sok fuvalkodott a szívében. A papné bizonyos, hogy lenézte a tanitók feleségét, holott egy magyar végből szakadt mindnyája. Pulyka ültetés, gyümölcs befőzés, a nagy tiszteletű Édes Jeremiás ur legutóbb tartott predikációja, a Lehotai-Kiss Bálint ur tervbe vett házassága volt a rendes beszéd tárgya a Hirtelendy Tamás urék mód nélküli nagy feszítésével együtt. Ama bizonyos Hirtelendy Tamás ur értetődött itt, a

A nagyerdei fürdő telep.

Debreczen, május 11.

Aligha kerül valaki a hatósági, bizottság tagjai között, ki a zárszámadást bön-gesze, ne sajnálkozná városunkon, hogy ily óriási vagyon mennyire pang, mily keveset jövedelmez. Bizonyára lesz kinek-kinek egy-egy üzletághoz szava, a mihez t. i. ért és ha mindazokat előmondva komoly megfontolás tárgyává teszik a 23-diki közgyűlésen, hiszem, sőt szent meggyőződésem, javíthatnánk ez állapotot.

Részemről egy igen szerény, alig jövedelmező, sőt behatóbb vizsgálatnál talán veszteséget feltüntető vállalatáról kívánnék szólni, ez pedig a nagyerdei fürdő telep. E fürdő és telep múlt évi bevétele volt. Zársz. 14 lap B. 1. f. 1. alatt 10,620 kor. Kiadása: Zársz. 32 lap 8. a) b) c) alatt 13915 kor. Így volna a deficit 3295 kor.; de ha e rovathoz aprólékosokra kiadott 5817 koronából új építkezés czimén levonjuk it 2971 kor. marad deficitnek 324 kor. ezt is elengedve nagyobb szükséglet czimén, mert hideg volt e telen és így többet kellett fűteni: sehol hasznót nem látok e vállalatból.

Evvél szemben városunk fejlődése, lakosainak jogos igényei melten megérdemelnék a telepnek modern, kulturális intézménye fejlesztését.

A kor kívánalmái, az orvosi tudományok mai magas fejlettsége ugyanis a gyógyítás terén annyi és oly sokféle költséges segédesszüközöket igényelnek, miszerint azokat sem a magán orvos, sem a közszükséglet ellátására fenntartott közorház be nem szerezheti.

Ezek hiányában városunk és kiterjedt vidékének szenvedő, gyógyulást kereső ezrei kénytelenek vagy tehetéseiken felüli anyagi áldozatok árán idegenben, többnyire az ország határain is kívül keresni enyhülést, vagy tehetetlensége nyomoztó érzetében kétszeresen szenvedve sínyleni.

Ily hasznos kultur intézménynek és a

technika minden vívmányaival felszerelt vizgyógyintézetet tartanék. E czélra kiválóan alkalmas ama telep úgy fekvése, mint vízbőségénél fogva és mindennek a rajta elhelyezett szilárd és kényelmes épületek felhasználhatása okából.

Kényelmes elhelyezést találna itt hidegvízgyógyintézet és vele kapcsolatos mesterseges gyógyfürdők berendezése. Itt kellene elhelyezni a legkülönbözőbb fizikai és chemiai, nemkülönben a természetgyógyászati, mint electrotherapia, metalloterapia, röntgen és bacteriologiai végül az orthopediai-svéd torna és massage gyógyászati berendezéseit.

Debreczen városa, úgy kiterjedése mint lakosságának száma és értelmi fokánál fogva oly intézetet, a mely mindezeket felölelné nem megírva, de mint gyakorlatomból tudom ez ideig is már sajnosan nélkülözi.

Tekintetbe véve még városunk kedvező földrajzi és meteorologiai fekvését és ama körülményt, hogy kiterjedt, gazdag, a közmívelődés terén eléggé előre haladt vidéknek képezi természetes gócpontját, ily intézetnek felvirágzása e részről is hatalmas támaszt remélhet és hihetőleg az idegen forgalom emelésével a város fejlődésének és felvirágzásának is hatalmas tényezőjévé válhatik.

Eltekintve azonban ez intézmény magasabb kulturális nivótól, tisztán practikus anyagi oldalát véve, nem e igyekeznünk kell a mai sanyaru viszonyok között az anyagi javak kiözönlésének minden terén gátat vetni.

Nem kétszeresen e practikus ez a vázolt irányban, midőn nem csak a vagyonosabbak pénzt igyekezünk itthon tartani, hanem ez által a kevesebb tehetősebbek részére is hozzáférhetővé tesszük ez intézményeket. Midőn minden terén a legnagyobb eréllyel láttak hozzá az önállósításhoz, függetlenítéshez, tegyük mi is Debreczen városa egy lépést a cultura terén oly irányban, melyben

nemcsak sokkal kisebb német városok, de Cseh, Morva osztrák fészkek is messze tul-szárnyaltak és így felvirágzottak nem csekély hozzá járulásunkkal.

Tervem indokolt és hasznos voltát hiszem főlöseges bővebben magyaráznom, csupán a kivételre nézve akarok még tájékozasul annyit említeni, hogy ez eszme az én indítványom alapján a helybeli orvosgyógyászati egyesület által is tárgyalva lett és elég élénk viszhangra talált, úgy hogy a közgyűlés határozata alapján a tanács ez irányban a siker reményével megindíthatja vele a tárgyalást.

Az esethen pedig, ha ez intézmény az egész orvos kar, vagy esetleg csak egy részének a hozzájárulásával is találkozna, a nemes város minden anyagi áldozatok nélkül, hatalmas szépen jövedelmező kultur intézményhez jutna.

Dr. Burger Péter.

Magyar iparfejlesztés és osztrák iparszédelgés.

Debreczen, május 11.

Három pár mödliingi cipő volt már objektuma izgatottképviselelőházi tárgyalásnak. A beczterezbányai cipőgyár firmája alatt árusítottak Budapesten osztrák gyártmányt s Polonyi Geza interpellációjára Hegedüs Sándor kereskedelmi miniszter ki is mozdította, hogy ebben az esetben nem történt szédelgés. Már e pár cipő alkal-mából hangsúlyozta, hogy a iparfejlesztési programból kifolyó szubvenziókat nagyon óvatosan kell megadni s a kormánynak eminens kötelessége, hogy minden segélyezett, kedvezményezett gyárat szigoruan ellenőrizzen, nehogy idegen gyártmány rontsa a magyar ipart, annak jövedelmezőségét. Ez a téma most újból aktualissá válik a Sze-geden lefoglalt mödliingi cipők révén, melyek az állami támogatással Temesvárott

ki a legjobb izü magyar, kedves magyar nemes volt, ánde folyton újításokon, korszerű gazdasági rendszereken törte az eszt. Faeken kezdte, gözekén vegezte a gazdálkodást. Nem is esoda, ha hát eladosodott. És az asszonyának különös szeretettel tárgyaltak a Hirtelendy család baját.

— Lám, már megint úveges hintót vasaroltak, mondá az egyik földesasszony, a ki meg ma is becsületes bőrfedelü stüjerköcsi mellett tartott.

— Meg aztán az a esipkes ruha, a mit most varratott Hirtelendyné mind magának mind a leányának. A legelső városi szabó varrta, szolt a másik Sarika nene, miközben élvezve kanalazta a tejfölös kávét.

— Adják az urat, beszélt a harmadik mintha bizony Ormós Miklós nem tudná a Hirtelendy vagyon közel sorsát . . . Már pedig Miklósnak nem kell szegény leány, ha még olyan Hirtelendy fajta is.

Katicza az elejtett szavakból kiértette, hogy a mezősi közvelemény egyidőben Ormós Miklósnak szanta a széles vállu Hirtelendy Erzsit. Egyáltalában a leányok is sokat emlegették előtte ezt az urat. Micsoda jó gazda. Micsoda nagy vagyonu fiatal ember. Vegre Katicza is megismerhette.

— Hát Kata kisasszonynak hogy szol-gál az egészsége? a nagy Goliát ember első találkozásukkor ezt kérdezte tőle. Ez akkor történt, mikor Ormós Dalmy urral a szöllőtől befutott öreg tornác alatt poharazta az imént kötött lóvásár áldomását.

— Köszönöm kérdését, uram bátyám. Katicza majd így felelt reá. Mert őt unalmas beszédével majd elaltatta ez az ur. Apám-uram persze dícséri, sóhajtott Kata . . . Ez aztán a gazda. Gyarapodik is a vazyona szépen . . . Persze a vagyon, a telek, a föld! Edes atyáméknak ez a minden. Ez az Isten-ség! . . . Dalmy Katicza így elmélkedett fehér meszelt falu szobáskájában.

III.

Okos beosztásnak a régi magyar házak. A belső szobákba a konyhán keresztül a bemenet. Vagy legalább is a konyhán keresztül a főbejáró. Ez valójában okos dolog. A gazdasszonynak számos alkalom nyílik gazdasszonyi mivoltának a pompázatására. Merl igaz ugyan, minden haznál találtatik különös sütő ház, mindamellett a nagyház konyhája az, hol az étvágyingerlőbb esemekék készülnek. A jó illat már előre kellemesen marasztalja a vendéget.

Az a sok fényes tepsi, szeszélyesebb-nel szeszélyesebb formájú réz kuglóf sütő,

kis bögre, nagy bögre, mind lekerül a konyha faláról, hol hosszú aczelnyársakra agatva dísz volt, mint némely grófi háznál a kardok, rozsdamarta pajzsok, páncélok és lándzsák. Mert a furta nemesi házak konyhájában egy-egy ilyen belül ezinkezett hatalmas réztál, virágos fedelü rézkupa, rák, hol nagy virágszirom formájú, rezes tortasütő, az ágyu-esőhöz hasonlatos kolbásztöltők, mind a régi dícsőségnek a jelei. Ősi nagyasszonyokról hagyományozott edények ezek.

Azonban ezek a régi rezes edények ma már erősen pusztulnak a mezősi konyhák fehérre meszelt faláról. Sőt ma már a konyhát pingálják is. A vendégházba sem a konyhán keresztül vezetik a ház vendégét. Mert a magyar konyha, mely az ősök életében oly kiváló hely volt, ma már veszít fontosságából, a miként hova-tovább a világi hiúságtól elvakított gazdasszonyok a főzőkalanat is teljesen a cselédi kézbe engedik át. A régi becsületes réztálak, halabrázatu kugló-sütők a lomoskamarába tevődnek. Nem is eselédkézbe való az ilyesmi . . .

Mari néni legalább ezt a hitet vallja, ama kedves öreg Mari néni, a Virághné, a kinek minden szava nyomatékos a multakat illetőleg. Fehér kontyát fekete selyemkendő-vel köti hátra. (Folyt köv.)

létesült Turul cipőgyár gyári jegyét tüntetik fel. Az ügyet vizsgálják a hatóságok s most csak az konstatálható, hogy a kereskedelmi kormány szigorú szerződést kötött a temesvári Turul gyárral, melynek alapítója Frenkel, a mödlingi cipőgyár tulajdonosa. Épp e szigorú szerződésből kifolyólag a temesvári nyár részére egy fillér állami segély sem folyósított.

Vizsgálatnak el kell dönteni, hogy csakugyan a temesvári Turul gyári jegye van-e a lefoglalt mödlingi cipőkön; mert abban az esetben, ha csakugyan ez az eset állna, egészen világossá válik, hogy Frenkel ur mödlingi gyáros és a temesvári gyár alapítója súlyos szerződészegést követett el az állammal szemben. Így áll a dolog ténybeli része ma, de az ügy e stádiumában is konstatálható, hogy az osztrák gyáralapítókval szemben, akik a magyar államsegélyt veszik igénybe, a legnagyobb elővigyázattal kell elbánni, mert ezek az urak képesek kijátszani az olyan szigorú és egész világos szerződést, aminőt az állam a temesvári Turullal kötött.

Máskülönben az ügyben Kalmár István a szegedi ipartestület elnöke sürgönyi jelentést intézett Hegedűs Sándor miniszterhez, amely így hangzik:

Az átlamilag szubvencionált temesvári Turul-cipőgyár Szegeden fiokraktart akart föllállítani, amelynek felszerelésére az aruk már megérkeztek. Ez alkalommal az iparhatóság útján hivatalosan megállapított, hogy a Turul-gyár Fränkl Alfréd mödlingi gyarából hozatja a saját czegeggyével előállított cipőket, amennyiben Szegedre e hónap 5-én direkt Mödlingből 1887 kgr. súlyú 7 láda cipő érkezett a Verkaufsteile der Turul Schuhfabriks Aetien Gesellschaft címére. A Mödlingből érkezett cipőkbe a Turul-gyár védjegye van nyomva.

A visszaélés nagyfokú és országosnak mutatkozik, mert a Turul-gyárnak sok helyütt van fiókja, ahová bizonytalán Mödlingből küldik a cipőket, mert tömeges és gyakori szállításról tesz tanúbizonyságot az, hogy a Mödlingben kiállított fuvarlevélben a czimzett neve helyegyzővel van lenyomva. Tekintettel arra, hogy iparosaink mostoha helyzetét e nagyfokú visszaélés nagyon súlyosítja, mert a nevezett gyár az osztrák gyártmányok értékesítésénél még a magyar iparpartólása iránti kedvező hangulatot is kihasználja, tekintettel arra, hogy a Turul-gyár az amugy is kisiparosaink hátrányára elvezett állami támogatással a legutabban visszaél és így az államot kijátsza, ezennel följelentjük az esetet és esedezünk Nagy-méltóságod előtt, hogy a nevezett gyár ellen szigorú vizsgálatot és megtorlást alkalmazni az iparosság érdekében pedig szigorúan intézkedni méltóztassék, hogy az ország többi városaiban a hasonló visszaélések megakadályoztassanak.

Hegedűs miniszter erre a táviratra sürgős rendelettel utasította a szegedi kereskedelmi és iparkamarát az ügy megvizsgálására. Ezenkívül utasította a temesvári kamarát is, hogy hivatalos vizsgálatot rendeljen el a gyár ellen.

Az azonban bizonyosnak látszik, hogy visszaéltek a miniszter bizalmával? Hát nem kedves dolog ez? Visszaéltek a szegény miniszter bizalmával és tőle feliratilag kérnek megtorlást? Visszaéltek a kegyelmes ur jószágával.

Talán mégis inkább úgy van, hogy a miniszter ur visszaél az ország bizalmával és könnyelmű tudatlansággal pocékolja az ország pénzét.

Mert ez nem az első eset ám. Szubvencionált a miniszter ur egy kolozsvári öntődét is, mely kiöntötte a miniszter szob-

rát és nevét de a melynek igazgatója az állam pénzével elliant Amerikába.

A miniszter ur bühságát kell legyezni és jól van minden. Ez a nyitka és titka az ilyen könnyelmű szubvencionálásoknak. Ez az utazások és bankettek kézzel fogható eredménye.

Szobrot hát neki! Emeljünk szobrot Hegedűs Sándornak, eljlesztő például a jövő nemzedék számára.

Délutáni levél.

A debreczeniek 25 forintjáról.

Most hogy a Barnum-láztól: megdöngtetett méh kaptár-módjára felzudult az ős Debreczen város és környéke, még a legöregebb, legzárkózottabb czivis atyámfiai is keresgetik a ladafiókból a gondosan félre rakott koronákat, hogy nagyobb áldozatok árán is nézésére siessenek az „amerikai csodának,” alkalmasnak látom, hogy viszsztatérjek azon két andrásfalvi református presbiter, csángó-magyar atyánkfiaira, kik a főkapitány jóvoltól itt két napig koldultak az egyetlen bukovinai magyar református templomépítésére.

Ők a vérünkben való vérek, a hitvallás szerint is édes testvéreink, az idegen földnek elnyomott magyar martírjai, az árvák, e két nap alatt — szégyenkedem leírni — 25 forintnál többet nem gyűjtöttek ebben a gazdag Debreczenben, ebben az ős kálvinista fészkekben, mely pedig mind gazdagságával, mind kálvinistaságával büszkén szokott hivalkodni.

Az andrásfalvi református pap írása szerint a debreczeni magyar testvérek és kálvinista hitsorsosok 25 forintjából 8 szekér deszkát és két szekér követ vásároltak is már a bukovinai református templom építéséhez, tehát nem is mondhatja senki sem, hogy a gazdag Debreczen mind az alapvetéshez, mind a tetőépítéshez ne járult volna. Járult bizony Debreczen, de szégyen ezt leírni, mert most az idegen, a jött-ment Barnumék telhetetlen reklámszákjába egy-egy család oda dob 25 forintot, míg az árva csángó testvérek templomára az egész nagy református Debreczenben nem lehetett összekösdülni 25 forintnál többet.

Ma már az egykor oly puritán Debreczenben is becsesebb az idegen reklám — dob, mint árvasorsra jutott, hitükért, magyarságukért idegen ellenes földön küzdve-küzdő vérszerinti testvéreink könyörgő szava. Enneka sivár közönynek már csakugyan nem Boczkó főkapitány az oka, a kit a szükmarkuan darabosan mért koldulási engedély miatt megróttunk, hanem ti debreczen atyafiak, akik a Barnumék számára készségesen nyitjátok fel a ladafiókat.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK.

Istentiszteletek.

Holnap vasárnap az istentiszteletek a következő sorrendben tartatnak meg: Nagytemplomban Csighy Andor segédlelkész. Kistemplomban Biró János segédlelkész. Kossuth-u. templomban Kovács Zsigmond segédlelkész. Ispótytemplomban K. Tóth Kálmán lelkész.

Az ágost. hitv. ev. templomban d. e. 10 órakor Smid István segédlelkész tart istentiszteletet.

Szemelvények az Ocskay brigadérosból.

E fenti czimen lapunk hétfői számában tárczaczikk-sorozatát kezdünk meg. E czikkelyekben lapunk felelős szerkesztője Herczegh Ferenc „Ocskay brigadérosát” minden szépités, minden vakító görögütüz, mind tárogató rivalgás nélkül úgy mutatja be, mintahogy Herczeg Ocskayt leírta, darabját megszerkesztette, mert hisz e szemelvények a színpadokra „kézirat” gyanánt tekintett „Ocskay brigadéros” könyvből vonattak ki.

Hírek az anyakönyvvezetői hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvvi hivatalnál a hét folyamán házasságot kötöttek: Fogarasi József — özvegy Tóth Ferenczné szül. Sinai Eszter, Durdis Ferencz — Ripper Anna Mária, Siket Balint — Rác Emma, Sárandi István — Tóth Julianna, Kovacs József — Vybiral Mária, Kohn Hermann Armia — Löw Karolin, Szabó László — Latinka Szeréna, Flezsár Sándor — Vas Rozália, Debreczeni Sándor — Papp Eszter, Szabó Balint — Czako Mária, Piskolezi Pál — Szondy Julianna, Grogá Karoly — Bihari Julianna, Gramantik Ferencz — Nagy Julianna, Nagy István — Nagy Erzsébet, Fürst Mórész — Nagy Szeréna, Gombos Janos — Csobai Mária, Bodnár Lajos — Kiss Mária, összesen 17 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozási eseteket jelentették be: Veres Antal 2 éves gyermek, Pásztor Eszter 20 hónapos csecsemő, Nagy Lajos 13 hónapos csecsemő, Kerekgyártó József 13 hónapos csecsemő, Nagy Mária 19 éves hajadon, Kiss Sándor 38 éves önálló kárpitos, Frágár János 78 éves napszámos, Burai Mihály 3 napos csecsemő, Móré József 6 éves gyermek, Doró Erzsébet 10 éves gyermek, özvegy Bonyhai Jánosné született Halmi Julianna 74 éves háztartásbeli, özvegy Takács Andrasné született Dér Erzsébet 76 éves szegényházi ápoló, Mike József 49 éves rövid-áru kereskedő, Vas Zsófia 40 éves napszámosnő, özvegy Nagy Mihályné született Csonka Erzsébet 58 éves peregcsütőgató, Vida Lajos 9 hónapos csecsemő, Dudai György 33 éves napszámos, Rostás Róza 11 napos csecsemő, Bonyhai Józsefné szül. Pap Julianna 20 éves háztartásbeli, Tóth János 2 éves gyermek, Dankó Ilona 30 éves tánczosnő, özvegy Bösörményi Jánosné született Mirkó Zsuzsanna 83 éves háztartásbeli és három halva születés. Összesen 25. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 43 születési eset (köztük 23 fiú és 20 leány) jelentetett be, úgy a születési esetek 18-al multak felül a halálozási eseteket.

Tóth András aradi szobra.

Tóth András debreczeni kiváló szobrászmesterünk ismét szép megtiszteltetésben és elismerésben részesült és pedig Aradváros részéről. Aradváros szobrot állíttat nagynevű, néhai főorvosának, Darányi Jánosnak, e szoborra pályázatot is hirdetett. A pályázat eredménye fölött tegnap döntött a szobor bizottság Salacz Gyula polgármester elnöke alatt. A bizottság a pályázók közül Tóth András debreczeni szobrászmesterünk ajánlatát fogadta el. Ő 4550 koronáért készíti el a szobrot. A szobor alapzata haraszi kőből készül, mint a budapesti Baross-szobor, és az egész magassága 5 méter 27 centiméter lesz. A szobor előállítás költsége azonban az alapzat költsége nincs beszámítva s így ezt a város penztárából fogják fedezni. A bizottság megbízta a polgármestert, hogy a szobrot rendelje meg és a művésszel kösse meg a szerződést.

Szegedi levél Barnumékról.

Egy szegedi kiváló író-tanártól, érdekes levelet vett lapunk szerkesztősége. — Szegedi kitűnő tanárbarátunk a jelenleg Debreczont boldogító Barnum czirkusz szegedi szerepléséről is megemlékezik, úgy veljük, hogy e Barnum-lázás napokban a debreczeni közönségnek is hasznára valik ez a kis szegedi származású esilapító szer. — a szegedi tanár levelének idevonatkozó része így hangzik:

Kedves barátom!

Arra kerlek, t e g y m e g m i n d e n t l a p o d b a n a r r a, h o g y D e b r e c z e n t k i n e f o s z s z a B a r n u m. I t t k e t n a p a l a t t t ö b b m i n t 80.000 k. tiszta hasznót vágott zsebre, pedig czirkusza hitványabb, mint a Wulf-féle. Az egész sikeret oriasz amerikai reklámjának, a nagytömegnek, közönségünk buta hiszékenységeinek s i d e g e n i m a d á s á n a k köszönheti.

Csalódottan távoztak az emberek s szívták — nagyon helyesen — a hatóságot és sajtót. Az elsőt, hogy miért adott ilyen penzkivonó vállalatnak engedelmet, a másikat, hogy a busas hirdető díjak fejében mért hallgat, hiszen ugyanis a közönség allandó támogatásából, nem pedig ilyen futó kőkölerektől el, igaz, hibás a művelt közönség is, a miért eltűri, hogy a szegény népet kifosszák, mert olyan családok is elköltöttek 15—20 k.-t, a melyek a kalendáriumon kívül penzt könyvre nem adnak. Két millió k. val szegényebbek leszünk a Barnum miatt.

A dalegylet értesítése.

A debreczeni dalegylet által e hó 15-én, a nagyterdei vígadóban tartandó társas összejövetelre a meghívók már szétküldettek. Miután ezen összejövetelre a részvételi jegyek csupán a meghívó felmutatása mellett válthatók, felkérem az egylet tiszteltbeli, pártoló es alapító azon tagjait, kik meghívót nem kaptak volna, hogy eziránt hozzám (városház 17 sz. szoba) felfaradni sziveskedjenek. Kiss Sándor egyl. titkár.

A Schwitzer tábornagy jöszive.

A szerelmesek megindulás nélkül nem olvashatják e sorokat, a derek Schwitzer tábornagyról, a temesvári hadtestpa-

rancsnokról és egy fiatalpárról van benne szó, kik egymást szívből szeretik, de kiket egymástól szétválaszt a kauzió hiánya. A férfi ugyanis katonatiszt s a nő műveltlekű, bájos fiatal debreczeni urileány, — de hiába — kauziójuk hiányzik. Mivel a fiatal tiszt is minta-katona, valódi hivatás köti a katonasághoz, folyamodtak a hadtestparancsnoksághoz az előirt kauzió elengedése végett, ellenkezőleg a derek tisztnek ott kell hagyni hivatásszerűleg választott pályáját. Történt, hogy a napokban S c h w i t z e r tábornagy keresztül utazott D e b r e c z e n e n m i n t e z r e d t u l a j d o n o s, e z r e d é n e k a z e z r e d e s i e g y e n r u h á j á t v i s e l t e, h i h e t ő l e g u t j á b a n n e m a k a r t f e l t ű n e s t k e l t e n i. M i n d a z á l t a l t é r t e s ű l t e k D e b r e c z e n b e é r k e z é s é r ő l s a k e d v e s f i a t a l m e n y a s s z o n y k a m e r é s z e t g o n d o l t, k i h a j t a t o t t a z i n d ó h a z h o z, a h o l S c h w i t z e r t á b o r n a g y — e z r e d e s i r u h á b a n — é p p e n e b é d e l t. A l á n y k a a r e z p i r u l v a m u t a t t a b e m a g á t s r e b e g ő s z a v a k k a l, b o e s á n a t o t k é r v e, e l ő a d t a k e r e l m é t, m e l y e t i s a t á b o r s z e r n a g y m e g é r t v é n, r ö g t ö n u d v a r i a s a n, j ó i n d u l a u l a g f e l l ő l t s a t e r e m b ő l a f o l y o s ó r a v e z e t t e a m e n y a s s z o n y k á t, a k i e l ő a d t a, h o g y k é r v é n y ű k e t m á r T e m e s v á r r a e l k ű l d t é k, d e m i v e l a t á b o r s z e r n a g y t á v o l v a n, a t t ő l t a r t a n a k, h o g y h e l y e t t e s s e e l f o g j a ö k e t u t a s i t a n i. A t á b o r s z e r n a g y s z í v é l y e s e n, b a r á t i ő s z i n t e s z a v a k k a l b i z a t t a m e g a b á j o s k é r e l m e z ő t, s ő t o l y í r á s t i s a d o t t n e k i, m e l y k é t f i a t a l s z í v b o l d o g s á g á t b i z t o s i t j a. I g y v i s e l k e d e t t S w i t z e r t á b o r s z e r n a g y. E l j á r á s á t n e m s z ű k s é g e s k ű l ö n ö s e n d i e s é r n ű n k, d e m o s t e l m o n d u n k e g y m á s i k e s e t e t. E z i s a d e b r e c z e n i v a s u t i á l l o m á s n á l t ö r t é n t, e n n e k e g y e l ő k e l ő, a z á l l a m o t s z o l g á l ó p o l g á r i t i z s i v i s e l ő v o l t a — h ő s e . . .

Egy vidéki asszonyság sürgős kérelmezési ügyben jött be Debreczenbe. Ámde ama főhivatalnokot, kitől kérelme elintézését várta és remélte, már a hivatalában nem találta. Utasították, hogy a vasuti állomáson megtalálhatja. A vidéki asszonyság utána ment, de vesztére. A nagyságos uridegen utasította el:

— Ha baja van, majd jöjjön a hivatalomba.

Ember! Ember ismerd meg önmagadat!

Az Egyetértés Nyiry ezredeséről.

A debreczeni 3 honvéd egykori kedvelt, népszerű ezredparancsnokáról, Nyiry Sándor ezredeséről, ki most a Ludovika-akadémiának a parancsnoka, az Egyetértés „közéletünk” rovatában érdemesen nyilatkozik abból az alkalomból, hogy Nyiry ezredes a zászlószentesítés alkalmával hazafias, derek magyar beszédet mondott. A többek között ezeket írja az Egyetértés cikkírója:

Nyiry Sándor ezredes pompás kis beszédet mondott tegnap a Ludovika akadémia növendékei előtt. Szinte megnyugtatta az embert a tudat, hogy legfőbb katonai intézetünk vezetése ilyen férfura van bízva, a ki hogy nagyon derek ember; ép ez a beszéde bizonyítja.

Mert nemesak hogy formás, esinos kül-

sőleg ez a beszéd, hanem oly hazafias volt egyszersmind egészséges szelleme, hogy azzal még a tulzó magyar is meglegedhetik. — Kiemelném, hogy még a „magyarok istenét” is fölemlegette, de félek, hogy még szemet szurhat a dolog, s ártalmára lehet a karrier-jének. (Volt hasonló eset elég.) Már pedig az a nemzetnek érdeke, hogy ilyen férfuru sokra vigye.

Szégelyje magát.

Josef Mandl's Nachfolger

Rudolf Kuncze

Budapest, V. Bez., Franz Josef-
Quai Nr. 41.

Ez a cég debreczeni magyar iparosoknak német szövegű leveleket küldözget. Figyelmeztetjük a közönséget, utasítsák vissza ezt a germanizáló fővárosi céget. A magyar gyárosok így szolgálják a magyar nemzet ügyét. Herr Kuncze, s z é g y e l j e m a g á t!

Gyilkosság a vasuti sinek mellett.

Szerdáról csütörtökre viradó éjjel Püspök-Ladány és Báránd között egy a vonat kerekei által szétmarcangolt holttestre akadt az egyik vasuti ör. Az esetről jelentést tettek a p.-ladányi esendőrörnek, mely csakhamar kiderítette, hogy gyilkosságról van szó. A holttestnek arca teljesen épen maradt s így csakhamar felismertek Szilágyi János bárándi juhász holttestét. Ballács József esendőrörmester vezette a vizsgálatot. — A vasuti sinek mellett jókora távolságra vérényomok vezettek, — sejtteni lehetett, — hogy gyilkosság történt. — Jó nyomon haladt B a l l á c s örmeester, — mert tényleg gyilkosság történt. A gyilkosokat is kinyomozta Juhos József és Biró Lajos napszámosok személyében. A két gyilkos teljesen beismerő vallomást tett. Tudták, hogy Szilágyi János csütörtökön reggel juhokat hajtott a berettyó-ujfalui hetivására s a juhokért sok pénzt kapott. Berettyó Ujfaluból együtt jöttek Bárándig. Utközben pálinkáztak, s mire hazaértek Szilágyit anynyira leitatták, hogy eltudták esalni Püspök-Ladány felé. — A negyedik sorompónál támadták meg. — S z i l á g y i János erősen védekezett, úgy hogy a dulakodás hevében r u h á j á t i s l e s z a k i t o t t á k r ó l a. — Mikor látták, hogy szép szerével nem boldogulnak, kést rántottak elő, Biró a fején és fülén ejtett szurásokat s mikor ez sem használt, Juhos egy vágással átmeteszte a szerenesetlen áldozat torkát. Az elrabolt pénzen megosztzkodtak. Mikor elfogták őket, még nem hiányzott belőle semmi sem.

A kihallgatás után mindkettőt vasra verték s beszállították a nagyváradai ügyészség börtönébe.

Megmozdult a föld népe.

Elmondhatjuk hogy megmozdult, lábra kelt Debreczenben és környékén a földnépe. Ő nem valami nagy nemzeti esemény ünnepléséről van szó, onnét elszoktunk maradni. Barnumék hozták lázba, valóságos ideglázba a nyugodalmas Debreczont és az ő nyugodalmas vidékét. Elszomorító, hogy az emberek tízezrei miként török magukat idegen

köklerségekért, miként áldoznak fel pénzt, nyugalmat, egészséget, biztonságot, mert a ezirkuszjegyek kiadása körüli vad tolongásban már majdnem gyilkolás is történt. Az emberek a jegykiadó helyet majd szetszedték s Barnumék egyik texasi lelkületű embere — Texasban teremnek az amerikai Dobos Gáborok — vadult nyájnak nézve a jegyekért őrző magyar közönséget állítólag botlításokkal akarta a vadtozmeget visszazsorítani, mire egyik hevesebb magyar bieskat rántott és alig bírtak visszatartani, hogy keresztül ne szurja ezt a fránya „amerikai németet.” Ha még a zseb tolvajok kísérő gárdáját is hozzávesszük, fogalmat nyerünk, — hogy Barnumék micsoda mértékben járultak hozzá a magyar nép — erkölcesinek és finomodásának az emeléséhez. Ámde el mulik ez a veszekedett örülésnek tetsző láz is, mely egész kiforgatta, kimozdította nyugalmaiból Debreczen és vidékének nyugodalmas népet. És embereink, mikor már a kiszípolozott pénzt nem vehetik vissza a Barnumék zsákjából, bosszusan hánytorgatják majd, hogy megint becsaptak bennünket . . . Vigasztalódjatok, nem utoljára történt.

Rövid krónikák a XX-ik századból.

Vakulj magyar. Kiderült, hogy a „hazai” cipőgyártó részvénytársaság hirdetett „Turul” madara is voltaképpen osztrak kőfejű sas. Csakhogy a csalafinta madár az egyik fejét a szárnya alá dugta. Vakulj magyar.

Végre Barnumék is elveszítettek egy fogadást. E világhírű kökler czég vezetői fogadást tettek, mielőtt az ország határait átlépték. Bailey ur megfogadta, hogy látványos társulathoz szerződött egy igazi fajta, régi egyenes felfogású és viseletű magyart is a ki nem ül fel az ő amerikai reklámjainak. De idáig minden fáradozása kárba veszett. Bejárta a nagy magyar alföldet s most Debreczenben sürgölődik, de mindenütt azt tapasztalta, hogy megvan mételezve már a magyar. Pusztult erkölcsű a magyar.

A tobzódást nyomon követi a „katzen jammer”. Debreczen is majd így lesz a Barnumék itt mulatozásával.

A Barnuméknak kidobott debreczeni és debreczeni vidéki pénzből — legalább tizenöt évvel hamarabb — elősegíthetjük volna a debreczeni egyetem létesülését. De hát persze becsesebb egy bukfenchező kökler vagy a viziló, mintegy az egyetemi tanszék, melyről oszlathatnak az emberek ösbutaságát, melyről vértézhetnek az embereket a pénzszípoló köklerek szemfényvesztései ellen.

Pokolgép a háremben.

A törökök szultánját sokan irigyelik szép virágos kertjéért, melyben háromszáznál is több rózsá virul, eleven, fiatal rózsák, szökek és barnák, vegyest. Sok kertészt tart mellette — a kiket meg sem irigyelünk — s a kik éjjel-nappal felve örködnek a gyöngé, törékeny virágok fölött. Örzik szeltől, naptól . . . s mégis mi történt? Péntek éjjel a szultán egy helybeli táviratot kapott, melyben tudáttak vele, hogy háremében egy pokolgép van elrejtve. A pokolgépet szak-

értelemmel elkészítve és fölállítva meg is találtak egy budoárban. Az eset a Jildizkioszkban óriási zavarodást idézett elő. A legbel-öbbs személyzetből 28 udvari szolgát és több háremőrt azonnal letartóztattak s a vizsgálatot megindították. Hogy hogyan került a pokolgép a hárembe, még nem is sejtik. Valószínű azonban, hogy : keresd az asszonyt!

A Barnum jegyek és a rendőrség.

Debreczenben most valóságos Barnum láz uralkodik. Az utca képe vásárhoz hasonlít. Annyi idegent, mint ma, rég nem láttunk Debreczenben. Mindenki jegy után törekszik. A városban egy helyen árulták, illetőleg jelezték, hogy árulni fogják a jegyeket. A Telegdy fele könyvkereskedés előtt, hol a jegyeket árulták, ember ember hátán tolongott. Kilencz órakor nyitották meg az üzletet. Életveszélyes tolongás keletkezett, az emberek egymást ütötték, verték, csak hogy bejuthassanak és — sehol rendőr. Nagynehezen került elő két rendőr, de nekik is bőven kijutott az ütlegekből. Eltekintve a közbiztonsági szemponttól, az emberek életbiztonságával is törődhetett volna jobban a rendőrség. Elégge nem lehet hibáztatni, hogy engedélyezte a csupán e g y h e l y e n való jegyelárusítást, de ha már ezt a karhóztatandó dolgot elkövette, legalább kordonnal vonatta volna körül az üzlet előtti tért s kellő számú rendőröket küldött volna oda, legalább nem ütöttek, verték volna egymást az emberek s nem kelettek volna közmegebotránkozást. Különben a rendőrség alig tett valami óvintézkedést Barnum idejövete alkalmából. Mas városokban gondoskodott a rendőrség arról, hogy a közönség élet és vagyónbiztonsága megóvassák, de itt alig történt valami. Reggel is a megérkezésnél ezer és ezer ember tolongott s mindössze négy szal rendőr volt látható s bizony nem egy esetben csekély híjja, hogy balesetek elő nem fordultak. Vajon, ha pl. este, avagy holnap valami történik — ki lesz a felelős? nem a rendőrség, amely nem teljesítette kellőképen kötelességet. Jövőben több figyelmet kerünk a közönséggel szemben.

Kerekpárosok kirándulása.

A „Polgári kerekpáros egyesület”, mint fennállása óta minden évben, úgy az idén is több kirándulás tervezetével foglalkozik. Ez a fiatal egyesület évről-évre gyarapodik és tagjainak száma napról-napra több. Nagyon örvendetes, hogy a testező sportot az egyesület mindinkább fejleszti városunkban, tagjai számára gyakorló pályát építettett kenyelmes kuglízóval; kirándulásokat rendez, mit a tagok tömegesen vesznek igénybe, hogy a város zajos falain kívül egy pár élvezetes órát tölthessenek. Az egyleti kirándulás igen szép rendben szokott történni.

Menetparancsnok vezetése alatt az egész társaság párosával vonul ki, hátul egy gyakorlott kerekpáros fedezetével, kinek kötelessége az utközben történő bajról, vagy a még nem elég gyakorlott kerekpárosok menetehez képest a menetparancsnok figyelmét felhívni, ki aztán ahoz merien lassítja vagy gyorsítja a menetet. Folyó hó 19-ére egy nagyobb kirándulást tervez az egyesület, ez uton is felkeretnek tehát a tagok, hogy ezen a kiránduláson az alapszabály értel-

mében lehetőleg gondosan felszerelt gépekkel vegyenek részt, nehogy bármi legesekélyebb bajnál is fennakadás legyen. A kirándulás M.-Peres—Telegdy-sóstó furdőre lesz, oda és vissza 20 kilométer. Indulás d. u 2 órakor az egyesület helyiségéből (Dreher s. r. esarnok.) Vendégek az egyleti kiránduláson szívesen láttatnak, hol az egyleti tagok sorába is kérelmekre felvétetnek.

Jövőheti bűnügyi fótárgyalások.

1901. május hó 13-an hét'ön : Matolesi József ellen hamis eskü büntetettéért, Molnár Ferenc s tarsa ellen közokirat hamisításért, Margitai György ellen lopásért, Dobi Ferenc ellen lopás büntetettéért, május hó 14 én kedden Deczki Imre s. t. sértés büntetettéért, Horváth Kálmán ellen lopás büntette, özv. Disznós Ferenczné s tarsa ellen g. o. s. t. sértésért, Pivornyik András ellen lopás büntetettéért, május hó 15-én szerdán Lakatos (Rostás) József ellen orgazd. büntetettéért, M. Szűts István s tarsa ellen lopás büntetettéért, Steiner Béla ellen hatóság elleni erőszak büntette, május hó 17-én pénteken ifj. Szilágyi Jánosné ellen gond. ok. emberölésért, Deak Imre s tarsa ellen sikkaszt. tekint. büntetettéért, Kohlman Ignác ellen sikkasztás büntette. Ugyanaznap még ítélethirdetések is lesznek.

A csunya név.

A névmagyarosító statisztika érdekeségei közé tartoznak azok is, a mikor magyarnevű ember akar más magyar nevet fölvenni. Ennek többnyire az az oka, hogy valakinek a sors kegyelméből csunya név jutott, amelyet mindenki esufolkodásra használ föl ellene. Van, a kinek a Zsivány nevet kell viselni, másokat a Kecse név predesztinál a szabóságra, egy aradi népies költő pedig a Czudar szóval kénytelen bemutatkozni. Most egy aradi ácslegény a Medve nevel járó kellemetlenségeket unta meg és a következő kérvényt intézte a belügyminiszterhez.

Alulírott mély tisztelettel esedezem, hogy a jelenlegi Medve Gergely vezetéknevemet Fazekas névre óhajtom átvaltoztatni, azért, hogy ösmerőseim és barátaim által gonyolódásnak vagyok kitéve, s ezért esedeznem, ezen szebb nevet találva Fazekas vezetéknevét a nagyméltóságú Belügyminiszterhez.

A belügy miniszter egyelőre érdemben nem határozott, hanem elküldte az érdekes kérvényt Medve — leendő Fazekas — Gergely illetőségének megállapítása végett.

Köszönetnyilvánítás.

Az izr. nőegylet mulatságán felülfizettek : Lusztig M.-né, Békés E., Mandel L., Löfkvoits Arthur, Deutsch Lajos, Erber Ernő, Kortész Sándorné, Kiss Adolf, Lám Sándor, dr. Glück József, Schmidt Soma, Deutsch Ede, Rosenberg Adolf, Váradi Ignác, Löw Zsigmond, Lieder mann Henrikné, Nasch József, Fried Jakab, Terei József, Katz Herman, Burgidor Antalné, Molnár Ernő, Stejer Gyula, Boros Lipót, Kovács Dezső, Gabányi Sándor, Goldberger Dávid, Szőlősi Rezső, Gerendai Márton, Lampel Nándor, Weisz Lövyné, Rosenthal Jenő, Rózsa Ignác, Frieder Soma, Weisz Zsigmond, Burger D. József, Klein Lajos, Margulesz Ferencz, Smilovits Mihály, ez uton is felkeretnek tehát a tagok, hogy ezen a kiránduláson az alapszabály értel-

Wallenstein Aladár, Eisenberger Jakab 1—1 kor. Szíves áldozatkészségükért fogadják mindannyian hálás köszönetünk nyilvánítását. Az előjáróság.

Nagyvárosi kép.

Dél van. Az utcák igen élénkek és a takarosan öltözött leányka alig képes magának utat törni a hullámzó emberáradatban. A fiatal teremtes halovány, hosszukas arca elárulja a nélkülözést, de egytálat szíve nagy bánatot is. Valjon érzi-e, hogy az, akit egykor szeretett és akit szíve teljes melegével szeret még most is, nyomom követi? Lehangelve mérsékli lépteit a követő férfi. Az utóbbi hónapok eseményei jelennek meg a férfi lelki világában s hideg borzadály futja át egész valóját. De mindhiába, hisz nem szabad imádját feleségül vennie. Két koldus, hogy kerülje ki a biztos nyomort! Most az Erzsébet-köruttra fordult a leányka. Az 54. számú ház előtt Török A. és Tsa. bankháza kirakataiban levő sorsolási jegyzéket nézi a leány. De ah mi történik? Szívehez kap, ingadozik, egy hangos sikolyt hallat és majdnem hanyat esik, ha hű kísérője fel nem fogja. Az ájuldozó nőt beviszi Török üzletébe. Itt nemsokára magához tér a leányka, megpillantja imádját és örömköltással a férfi nyakába borul és csak annyit tud mondani: „Óh Károly, most már házasodhatunk, mert megnyertem a főnyereményt! És így is történt. A pénzt Török A. és Tsa bankháza, mely előzenyességéről ismeretes, azonnal kifizette és hálátelt szívvel köszöntve a bankházat, boldogan hagyta el a fiatal pár a szerenese tanóját.

Különös kedvezményt

nyújt oty osztálysorsjegyvásárlóknak, kiknek sorsjegyei ki nem huzatnak, az ország legnagyobb osztálysorsjegy elárulító helye: a Nemzeti pénzváltó részvénytársaság Budapesten. Prospektust a nevezett intézet ingyen és bérmentve küld.

Nincs párja a fényes cipőnek.

E tény egyedül áll, összetétele miatt az utólrhellen „Fernolend“-féle fényfűz. Megóvja a bőrt a romlástól s megtartja mellette eredeti puhaságát és ami fő, igen könnyen tisztítható vele a cipő. — A gyár 1882-en alapított. Gyártmánya az egész világon igen jó hírnévre örvend. Kapható mindenütt, valamint a Fernolend István és kir. gyáriraktárában Bees I. Schulerstrasse 21. Arrjegyzek viszontelárulítóknak kívánatra portomentesen küldetik.

Pöstyén

európai híru kénes iszapfürdőit a t. közönség különös figyelembe ajánljuk. Specialitása: lokális iszapfürdői egyes testrészekre, melyek nagy jelentőséggel bírnak és a legsúlyosabb köresekben is eredményesek. Ezen iszaptag fürdők hőfoka szabályozható s így a leggyengébb szervezetűknél is ugyanazon gyógyhatással alkalmazhatók. Pöstyén fürdő javallva van: esuz, kőszvény, isehias, esontörések stb. eseteinél, mely bántalmaknál esodálatos eredmények értek el. Rendelkezik új és legtekéletesebb fürdőberendezéssel, van színház, 2 zenekar, vill. világi társ, penzió. Budapesttől közvetlen vonattal 3 $\frac{1}{2}$ óra alatt. Prospektust és bővebb értesítést szívesen ad a fürdőigazgatóság.

TÁVIRATOK.

A „Turul“ a képviselőházban.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, május 11.

A képviselőház mai ülésén szóba került a temesvári „Turul“ czipőgyár ügye. — A napirend letárgyalása után Visontai Soma interpellált a „Turul“ czipőgyár dolgában. Hegedüs miniszter nyomban válaszolt is. Beigazoltak látja a „Turul“ bűnösségét s a visszaélést elítéli, habár subvencziót a gyár még nem kapott, cselekedetét szerződésszegésnek deklarálja még akkor is, ha a „Turul“ nem egészen azonos a védjeggyel.

A miniszter válaszát úgy az interpelláló, mint a Ház — a szélsőbal kivételével tudomásul vette.

Tisza Kálmán és a szabadelvűpárt.

— A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, május 11.

A politikai köröket Tisza Kálmán állásfoglalása az inkompatibilis törvényjavaslat ügyében még mindig élénken foglalkoztatja. Minden oldalról odaakarnak hatni, hogy megakadályozhassák Tisza Kálmán kilépését a szabadelvűpártból. Tisza István gróf ma délelőtt két órán át tárgyalta a miniszteri szobában Széll Kálmánnal.

Elfogott váltóhamisító.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Budapest, május 11.

Pollák Sándor egy fővárosi előkelő czég képviselője még áprilisban a czég kárára nagy összegű váltót hamisított megszökött. A szökevényt hiába keresték, nem találtak rá, ma végre Bécsben elfogták.

Kormány válság.

— A „Debreczen“ eredeti távirata.

Budapest, május 11.

Belgrádból írják: Marinkovics közoktatásügyi miniszter és Vasziés hadügyminiszter lemondásának oka kettejük között támadt személyes konfliktus volt, a mely kemény összetűzésre edott okot. Hir szerint az ügy párbajjal fog végződni.

A Barnum czirkusz Debreczenben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 11.

A vasut mellett elterülő, ugynevezett ispotály laponon szinte meseszerűen emelkedett fel ma, szombaton reggel, a világhírű Barnum czirkusz. Valóságos kis sátorfalu, amely ott néhány óra alatt az összeállítás bämulates ügyességével és gyorsaságával Potemkin-falu módjára keletkezett. És a

sátrak ormairól színes lobogókat, közöttük a magyar nemzeti lobogókat, fodroz a szellő, melyek messziről vonzzák a közönséget mely valóságos bucsujárást rendezett oda. Ezrével tolong a nép, hogy láthassa a híres reklammester vándorló csodáit.

A vállalat négy hatalmas különvonaton érkezett meg. A vasúti kocsik, melyek igen praktikusnak vannak konstruálva, saját tulajdonát képezik. Éjjel egy óra 19 perczkor érkezett meg az első különvonat Nagyváradról, a másik vonat 3 óra 30 perczkor, a harmadik vonat 4 óra 39 perczkor s az utolsó mely az igazgatót s a működő személyzetet hozta 5 óra 11 perczkor érkezett meg.

Amint egy vonat megérkezett, a hátul hozzákapcsolt kocsikból kiugráltak a munkások, kivezették a waggonokból a már felszerszámozott lovakat, hatalmas normandiai s mecklenburgi állatokat és bämulates gyorsasággal szállították le a lowlikról a társzekereket, melyekbe aztán hat-hat, esetleg 8-8 lovat fogtak be és azzal vitték azokat a közeli ispotálylaponra. Egy-egy ilyen kocsinak elszállítása valóságos pillanat műve volt. Nines az az óramű, mely pontosabban működne, mint az alkalmazottak. Nem kellett azoknak kommandó, nem kellett utasítás, hang alig hallatszott. Mindenki tudta kötelességét. Még a lovaknak se kellett biztató szó, mikor a hatalmas kocsikba befogták őket, megindultak a kellő pillanatban.

Hosszu sorokban állott a pályaudvaron a néhány száz ló, mely a második vonattal érkezett. A harmadik vonattal jött az állatsereglet. Itt láthatók voltak a tevék, mintegy 20 darab, 16 darab elefánt, zsiráfok, zsebrak, stb.

Az elefántok kiwaggonirozása volt a legérdekesebb. Maguk léptek ki a kocsikból, aztán fegyelméleten szép sorba állottak, mignem a vezetők megadták a jelt az indulásra.

Negyed hat órakor kezdtek meg a kicsomagolást, s hat órára teljesen befejezték. Amint egy szekér megérkezett, hátul csak egy csavart fordítottak meg és a következő pillanatban a szekér oldalai szétnyíltak, és a kocsi egész tartalma lecsuszott a földre.

Nyolcz órára már egy egész kisvárost építettek fel.

Legelőször a konyhasátori építettek fel s hozzákezdtek a főzéshez. Tiz szakács működik a konyhában. Némethy Lajos hentes három levágott marhát, Ungváry József 9 darab levágott sertést, Karczag tejszarnokos 200 liter tejet, Czabán pék óriási mennyiségű kenyert, szemlét szállított ki, — ez egy napi elesége a czirkusz személyzetének.

A lovaknak, az állatseregletnek külön-külön hatalmas ponyvasátrakat emeltek. — Délelőtt 10 órára már teljesen készen állott a hatalmas czirkusz s a jegykiosztó kocsikat valóságos ostromállapotba helyezték, hogy egy-egy jegyet kaphassanak.

Szombaton délután és este, vasárnap délután és este már vígan folynak az előadások, melyekről véleményt mi nem mondhatunk, hanem felhívjuk az olvasók figyelmét lapunk más helyén közölt eredeti szegedi levélre, mely bizony éppenséggel nem szól elragadtatással a Barnum csodákról, sőt nyilvánosan humbugnak nyilvánítja azokat egyenesen felszólít bennünket, hogy intsük a közönséget a becsapástól és kiszípolozástól, mi lapunk más helyén foglalkozunk ily értelműleg, de tudjuk, hogy a gátat szakított ardatot nem lehet megállítani. Már pedig a nagy reklámok által felizgatott nép a vidékről is ezrével özönlik az „amerikaiak esodálására.

x **Fertőző betegségek ellen**, melyek leginkább az egészségtelen ivóvíz által terjesztetnek, biztos óvszer a tiszta egészséges ásványvíz. Felhívjuk tehát olvasóink figyelmét a „Kristály Szt.-Lukácsfürdői hegyforrás” hirdetésére.

Nyílttér.

Az egyedüli elismert kellemes ízű, természetes haszajtó szer a

Ferencz József keserűvíz, miért is általánosan kedvelté és rendkívül népszerűvé vált.

A biztos és tartós hatásu **Ferencz József keserűvizet 10 világkiállításon 10 aranyéremmel tüntették ki és egy háztartáson sem szabad hiányoznia.**

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferencz urnak, gyógyszerész **Neunkirchenben Alsó Ausztria, az anti-rheumaticus és antiarthritikus vértisztító theak feltalálójának Köszvény és rheumaizmus elleni veriszíó.**

Ha itt a nyilvánosság elé lépek, azért történik, mivel első sorban kötelességemnek tartom Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben szolgálatait, melyet vértisztító teája által kínzó rheumatizmus szenvedéseimben teljesített, köszönetemet kifejezni és aztán, hogy másokat is, kik ezen irtózatos betegségbe esnek, eme kitünő teára figyelmeztessen. A kínzó fájdalmakat, melyeket minden idő változtatásnál az összes tagjaimban szenvedtem és amelytől semmiféle gyógyszer, sem a Bádeni kénfürdők meggyógyítani nem tudott — nem vagyok képes leírni. Almatlanul hánykolódtam ágyamban, étvágyam szemlátomást elmult, kínzó érzésem egészen elhomályosult és egész test-erőm elfogyott. A fenti tea heti használata után fájdalmaimtól teljesen megszabadultam — és még most is, miután már 4 hét óta nem iszom teát, egészséges vagyok, testi erőm is megjavult. Erős a meggyőződésem, hogy mindenki, aki hasonló bántalmaknál ezen teánál keres menedéket, annak feltalálóját, **WILHELM FERENCZ** urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kitünő tisztelettel
(2) **Butschin-Streifeld grófné**
alezredes neje

Kapható minden gyógyszerárban.
Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárában

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűköl szedett minden szó 4 fillér.

Gyarmathy János ^{mészáros}
Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok.) Husárok : I. rendű **50** kr. II. r. **44** kr. I. kgr. rostélyos 5 szeletbe. Friss és füstölt sertéshus napi folyó árnál 4 krral olcsóbban Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szavalede dbja 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Főüzlet **Bethlen-u. 29.** (saját ház.) Itt a husárok : I. r. **48** kr. itt is mindenféle hentes cikkek kaphatók. **Vendég-lősöknek megfelelő árengedmény!**

12 koronáért új kerékpár!

Adja ön használt kerékpárját **újítás és zománcozás** végett **SCHWEITZER TESTVÉREK** cég ujonnan berendezett nagy javító és zománczó műhelyébe Debreczen, **Piacz-utca 56.**, a megyeház mellett. **Varrógép és kerékpár áruház.**

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres **„Hajduság-pedró”** használata által Egy doboz 40 fillér. Kapható Debreczenben **Tóth Béla** gyógyszerárban, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél H.-Szoboszlón.

Tanonecz felvétetik.

Czím a kiadóhivatalban.

Két nyilas szőlő eladó

Ujkert, második járás 72 sz. Értekezhetni ott.

Nagy Block naptárak,

rendkívül praktikusak 1901. évre 40 kr-ért kaphatók kiadóhivatalunkban.

Szerencsen

egy vas és **fűszer üzlet**, mely évente 100 ezer koronát forgalmaz, ugyszintén egy 2400 koronát jövedelmező **ház** igen előnyös feltételek mellett eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a **Piacz-utca 27. számú városi bérházban** levő ügyvédi irodában.

Pályázat.

A debreczeni „Csizmadia Áru-csarnok Szövetkezet” tulajdonát képező **Korona** nagytermét ujonnan parkettiroztatni óhajtván, felhívja a vállalkozni szándékozókat, miszerint ebbeli nyilatkozatukat még **e hó 20-ig** alulírott szövetkezeti elnöknel adják be, később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Debreczen, 1901. május 11.

Kurucz Miklós
szöv. elnök.

„Kis pipá”-hoz

czimzett vendéglőmben

Dégenfeld-tér és csapó-u. sarok mai naptól megkezdtem a valódi **homoki**

vörös bor

kimérését literenként **36 kr** jával.

Kitünő magyaros konyha, szolid kiszolgálás mellett.

Szives pártfogást kér

tisztelettel

Péter Pál

vendéglős.

Cimbalom,

28 forinttól 45 frtig, pedálos 55 frttól feljebb 4 évi felelősséggel, üveg pedálos 75 frttól, ugyszintén **mindennemű hangszerek**, u. m. : **hegedű, önműködő automata, harmonika, cimbalom** stb. javításai és hangolásai olcsóbban mint bárhol. Miután Debreczen városában szakképzett cimbalom készítő nincsen, kérem a t. közönség pártfogását. Nem szükséges máshonnan hozatni hangszereket, mert azok helyben is ugyanolyan jó és sokkal olcsóbban beszerezhetők. Használt cimbalmot becserelek.

Becses pártfogását kérve,

tisztelettel

Tóth János

szakképzett hangszerkészítő, **Piacz-utca 41.**, a kapu alatt.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm uradalomból.

Dr. Kétly, dr. Bókay, dt. Widerhoffer

tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik

a Szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, czukorbetegség, húgyhomok, epekö, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitünő asztali víz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Dr. Fejér Ferencz
ügyvédi irodáját
Piacz-u. 27 sz. I. emelet,
városi bérházba helyezte át.
(Bemenet **Simontfy-u. 1. kapu** balról.)

Ingyen

küldi a hivatalos nyereményjegyzéket és semmiféle költséget nem számít

Rómer Miklós

a m. kir. sz. osztálysorsjáték el-
árusítója

BUDAPEST.

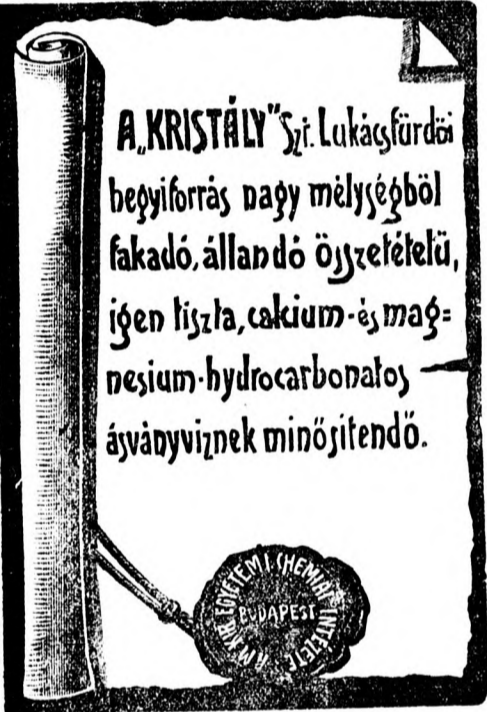
VII. Akácfa-utca 41. szám.

Egész sorsjegy	12 korona
fél	6
negyed	3
nyolcad	1.50

Legzélsezerűbb postautalvány szelvényen vagy utánvétellel rendelni.

Huzás 1901. május 22 és 23-án.

Minden második sorsjegy nyer.
Főnyeremény 1 millió korona.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó öngyógyító,
igen tisztá, kalcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

„Több száz kiváló orvos által ajánlva.”
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

**A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller**
Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziorvos, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.

Írtés. Silányabb utazatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Buda-
pesten.**

Richter F. Ad. és társa,
oszt. és kir. udvari sz. titok,
Rudolstadt.

Szepesmegyében Feketehegy fürdő. Fenáll 45 év óta.

660 méter a tenger fölött.

Vizgyógyintézet.

8 épület, 104 vendégszoba.

Idény : május végétől szeptember 1-ig.

Külön női és külön fürdőhelyiségek minden lakóházban, összesen 20 forrással. Legkedvezőbb éghajlati viszonyok, fenyves erdők a hegyeken. Különösen jó eredménnyel kezeltek: **vérbetegségek, elhízás, tüdő és szívbajok, emésztési zavarok, vesebántalmak, csusz. kösvény, diabetes, idegbajok, nemkülönben infectious betegségek.**

Vizgyógyimód. Massage. Gyógytorna. Elektrotherapia. Inhalatió. Tej és gyümölcs kura. Tetrain kura. Lég és napkura.

Szórakozás : Hirlapok, folyóiratok, zongora, billiard, fedett tekepálya, lawn-tennis.

Naponta 3-szor czigányzene, hetenként táncszatóly.

Teljes ellátás, gyógydíjakkal együtt egy hétre 15—25 frt.

Legközelebbi vasuti állomás Szepes-igló, hol 5 frtért kocsit kapható.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Bartsch Gusztáv

fürdőorvos.

Özv. Lomniczy Vilmosné

fürdőtulajdonos.

Északmagyarországi egyesített kőszénbánya és iparvállalat

részvénytársulat képviselősege Debreczen

Mint fentnevezett kőszénbánya r. t. képviselősege, van szerencsém a közlő **cséplési idényre** a t. gazdálkodók b. figyelmét általános közkedveltségnek örvendő

szenünkre

felhívni. Ajánlok cséplési szükségletekre

baglyasi, karanesi és csibai szenet

bármely állomásra szállítva

felette jutányos árban.

Tisztelettel

KLEIN ADOLF

Péterfia 12 sz.

STOÓSZ

elsőrangú klimatikus gyógyhely, hidegvizgyógyfürdő
(Abauj-Tornamegye)

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klímája ezvha. levegője tökéletesen pormentes, sötányai gondozottak, ivóvize naratlan s tavaszi és őszi időjárása kellemes. Az észszerű **hidegviz gyógyimód, villanyozás, massage és tejgyógyimód Csirfusz Dezső dr.** egészségügyi tanácsos (ki telen San-Remóban gyakorló orvos) főfelügyelete alatt alkalmaztatnak. A szobaárak igen mérsékelték. Az ellátás kitűnő és olcsó. — **Az elő és utóidény alatt jelentékeny árieengedés.**

Fürdőevad : május 15-től szeptember hó 15-ig.
Posta telefon helyben. Utolsó vasuti állomás **Meczenzél.** — Prospektust bérmentesen küld a fürdőigazgatóság.

FERNOLENDT

Cipőkenőcs, a legjobb fénymáz a világon, gyorsan koromfekete színt ad és a bőrt tartóssá teszi.

Alapítottatt 1832.

Mindenütt kapható

Gyári raktár :

Wien, I., Schulerstrasse Nr. 31.

MINDEN ÁRU-rendelmény **10** koronától feljebb

 postán vagy vasuton **bérmentve** küldetik meg.

Verseny nélkül! **áruház.** Verseny nélkül!

D. LESSNER, **Bécs**
VI. Mariahilferstrasse 81-83.

Női-

divatos gyapjukelmék	métere 70 f. től 9 kor. ig	
divatos selyemszövetek	136 " 16 "	
(minden fajban)		
divatos mosókelmék	minden minőségben métere 42 fl. től 3.90 k. ig	
divatos atlas-satinok	40 " 150 "	
Fehér, remek á jour batistok	métere 40 f-től 1.40 k. ig.	
divatos batistok		
remek mintázat	métere 92 " 1.90 "	
Svájci batistok fehér himzett	1.20 " 4.20 "	
divatos zephyrek		
a legújabb minták	48 " 4.20 "	

0000 Kivánatra 0000

dus tartalmu mintagyűjteményt küld
ingyen és bérmentve a fenti ezéig
gyapjukelmékből

selyemszövetekből és
mosókelmékből

szükséges azonban a megrendelni kívánt kelme és a körül-
belőli ár megnevezése.

Disz árjegyzék

ruhákról, confectió cikkekről, kalapokról, blousokról, ja-
bot-ról, övök, szoknyák, kötények, fehérneműk, szőnyegek,
szövet és csipke függönyökről

kivánatra **ingyen és bérmentve.**

Czimeket

közül ajánlatok megtevésére, az
összes országokban létező bármely
foglalkozáshoz tartozó egyénekről
a nemzetközi czimiroda

Josef Rosenzweig & Söhne Bécs I.
Bäckerstrasse 3 Interurb. Telef. 8155.
Prosp. ingyen.

Jencs-féle
Narancsvirág-Grème.

Teljesen ártal-
matlan, és biztos szer-
szelő, palánások,
májfoltok, bőrálka
(Mites-er) és más
bőrfojtók ellen. Meg-
övi a bőrt a meg-
repesztől; meg-
szünteti az arc és
kez vörösséget. Ren-
desen használva, a
ránézós arczibort
simává, üdvé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmaz, nem irritál
elő az arczibőr finyességét. **Ára 1 korona.**
A hozzávaló Narancsvirág Poudre doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos

„Szt. János“ gyógyszerüzében
Budapest, II., Szena-tér.

Főraktár: Dr. EGGER „Nádor“ gyógyszerüzében
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Árverési hirdetmény.

Vb. Schwarcz József volt h.-bőszörményi férfi-szabó iparos esődválaszt-
mányának a esődtömöghez tartozó és a esődlettár 1-24., 61 és 72-103.
tétéle alatt összeírott közönséges kész férfi-ruhák, férfi- és gyermekkalapok,
melyeknek beszerzési ára 5926 korona 40 fillér, becsértéke 4002 korona
20 fillér és a esődlettár 25-60. tétéle alatt összeírott férfiruha-szövetek,
melyeknek beszerzési ára 1935 korona 65 fillér, becsértéke 1275 korona
20 fillér, zárt ajánlat útján értékesítését tartalmazó határozata folytán, alól-
írott tömeggondnok ezen árverési hirdetményben felhívja venni szándékozók-
kat arra, hogy a zárt ajánlat **1901. évi május hó 22-ik napjának délutáni 5
órájáig** dr. Popper Mór ügyvéd urnál, mint a esődválasztmány elnökénél
Debreczenbe adandó be:

Az árverési feltételek a következők:

1. Ajánlattevő tartozik zárt ajánlatának benyújtásával egyidejűleg az
5277 korona 40 fillér becsérték 10%-tőlját bánatpénzül letenni és kijelen-
teni, hogy az árverési hirdetményben foglalt feltételeket ismeri és azoknak
magát aláveti.

2. Az ajánlat az azt tevőre nézve feltétlenül kötelező, a választmány
ellenben fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok felett a leg-
jobb meggyőződése szerint határozhasson.

3. A választmány a beérkezett ajánlatok tekintetében legkésőbbben ötöd-
napra határoz és határozatát a tömeggondnok útján közli az ajánlattevőkkel,
az el nem fogadott ajánlatok tevői bánatpénzüket a tömeggondnoknál vehet-
tik át. Az elfogadott ajánlatot tevője pedig köteles az ajánlat elfogadásáról
szóló értesítés vételétől számított három nap alatt az árut készpénzfizetés
mellett átvenni.

4. Amennyiben az ajánlattevő ezen kötelezettségének eleget nem tenne,
bánatpénzét elveszti és a választmány jogosítva lesz az árut legjobban belá-
tása szerinti módon vevő veszélyére és kárára értékesíteni, anélkül, hogy az
újabb értékesítés folytán elért netaláni többlethez, vagy annak alapján, a
bánatpénz visszatérítéséhez igényt tarthatna.

Hajdu-Bőszörmény, 1901. május 5.

Szenczi Szabó János,

ügyvéd.

v. b. Schwarcz József esődtömögondnoka.

Thurzó füred

házilag kezelt

KLIMATIKUS GYÓGYHELY.

Hidegvizgyógyfürdő.

Szepesmegye déli részén fekszik 572 méter a tenger sáncja fölött, pompás nagyterjedelmű és fenyveserdő közepette. — Kétféle forrásvíz. Állandó fürdőorvos.

dr. Szemere Béla.

Évad május 15-étől szeptember végéig.

Vasúti állomás: Gölnitzbánya-Thurzófüred. Posta- és táviráda-állomás. — Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos:

Menesdorfer Karoly Gölnitzbánya (Szepes)

Használt

Vasajtók. Lendkerekek (1 db 2 m. átméretű) Kutszerkezet és szerszámok, kutszövek Cséplőgéprések, kenőszelencék 6-os cséplődob tengelyivel Szalma és törekrázó tengelyek Vasestergapad, több állók, satuk, szerszámacél Fújtató, mindenféle kovács szerszám Peronospora fecskendő. 500 kl. tizedesmérleg Ablak rácsok minden nagyságban Csatorna rostélyok

valamint használható különféle vasak kaphatók **KLEIN JAKAB**

éska vasüzletében **Piacz-u. főtrafik udvar.** Ócska vas és fém a legmagasabb árban vétetik.

Csonka Dániel

önműködő ablak gördfüggöny felszerelő Debreczen, Kossuth-u. 25.

Tartósságáért 10 évig kereskedem.

Ezen szerkezetet egy 5 éves gyermek is kezelheti.

Czélyszerűsége, olcsósága, tartóssága és kényelmességénél fogva felülmúlhatlan. A rudak önműködése által az eddig előfordult kellemetlenségek, mint egyoldalú felhuzás, a zsinórok összegömbölyödése vagy azok elszakítása teljesen ki van zárva. A redőny tetszés szerinti magasságban megáll, mindenkor feszesen és simán gördül fel, a mi a szövet tartósságára nézve igen előnyös. Az amerikai redőnyrud bármely ablaknál alkalmazható, a rud be vagy kiakasztása felette egyszerű és egy pernyi idő alatt eszközölhető.

Teljes tisztelettel **Csonka Dániel.**

Nevezetes ujdonság a Zsebkész ipar terén.

Egy üzletben sem kaphatók és egyetlen Törvénye 7 késsel bíró zsebkészítéssel sem szereshető be. Ezen védve kések, tartóval csak **2.40 kor. franco**

Uj! Még soha nem volt Uj

UNION Taschenmesser.

Előnyei:

Zsebkész 4 pengével csavar huzóval, fűrészel, dugóhúzóval, mind la aczéllal, nyele a ranyozott celluloid, nickel szereléssel, jutányos árban **Korona 2.40 franco** beleértve a szép tartót is, mely minden késhöz ingyen adatik.

Egyszerű kezelés, mert a ki nem gyakorlott is, a legnagyobb könnyűséggel cserélheti ki a pengéket. Javító műhelyek tehát teljesen feleslegesek, mert a pengék külön 25 filléért kaphatók Kimerítő utasítások minden késhöz mellékeltek.

Szétküldés utánvét, vagy az összeg előleges beküldése mellett.

Ha a fenti zsebkész nem tetszik, kérem a 2 00 rajzot tartalmazó **diszárjegyzékből**, melyet kívánatra ingyen és bérmentve beküldök, másikat választani.

Árjegyzékünk tartalmaz nagy választékban pipákat, szivarokat, zsebkéseket, asztali késeket és villákat, borotvákat, gyümölcsekéseket, Alpaca és Britannia ezüst kanalakat, ollókat, kertész ollókat és késeket, loóllókat haj-

nyíró gépeket, vasalókat, konyhamérleget, asztali evőeszköztartó, kávé őrlőket, bors őrlőket, husdarálókat, káposztagyámlakat, evőeszköz és pénzkosár, dugóhúzó, konyha bárdokat, ágvő késeket, gyümölcssajtókat, függöny és kerekpár zárókat, lámpákat, forgó pisztolyokat, vadász fegyvereket, szarvasos nyelű késeket és törőket, üveg gyémántokat, látesőveket, tábori látesőveket, szerszámokat és szerszám szekrényeket, Modell gőzgepeket, arany és ezüstárúkat, férfi és női óralánccokat, nyakkendő és melltűk, karókat, órákat és szivarszippákat, sétapálcákat és ernyőket, bőr árukat, fésűket, kefeárukat és még sok más ujdonságot.

RAUH TESTVÉREK Gräfrath bei Solingen

világhírű első rangú áruhaza.

Diszárjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve.

Elismerő szelvény: Nem tetsző árukat becserelekünk vagy a pénzt vissza fizetjük.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

orvosi kitünőségek által mint dr. Braun tanár, udv. tanácsos, dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag dr. Kraft-Ebing tanár, udv. tan., dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig Moorhof tanár, dr. Nuesser tanár udv. tan., dr. Schauta tanár, dr. Weinlechner tanár által gyakran használtatik és legjobban ajánltatik.

Gyöngék és lábbadozóknak.

Kitüntetések: XI. orvosi congressus Róma 1894. congressus Nápoly 1894. Kiállítás Venedig 1894. ~~Kiállítás~~ 1894. Amsterdam 1894. Berlin 1895. Páris 1895. Quebec 1896. Turin 1898. Quebec 1897. Canea 1900. Nápoly 1900. Páris 1900.

Több mint 1000 orvosi elismervény.

Ezen kitünő, újra élesztő szer **kiváló ize** miatt különösen gyermekek és asszonyoknál szívesen vétetik. **üvegekben 1/2 liter á K 2.40, 1 liter á K 4.40** árusittatik minden **gyógyszertárban.**

Serravallo gyógyszerár Triesztben.

DEBRECZENBEN csak két nap.
Szombaton, május 11 és Vasárnap, május 12-én.

BARNUM & BAILEY. A világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely

50 év óta Amerika büszkesége

jelenleg a Continhensen körutazást lesz.

67 óriási, saját külön e célra épített vasuti kocsijával, mely 4 teljes vonatot képes. A teljes „Ensemble” 12 hatalmas sátor-pavillonban lesz kiállítva melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 négyzetméter területet foglal magában.

Ma pont két előadás: délután 2 és este 8 órakor. A megnyitás 1 1/2 órával az előadás előtt történik, hogy a nagyszemélyességnek alkalmat legyen az előcsodabemutatók, a három előírt csoport és a kettős állatseregeket megtekinteni.

70 gyönyörű lónak egy „Mánagé”-ban való elővezetése. 400 kitüntetett lónak kiállítása. 3 csorda legkifinomottabb idomiott elefántok, 3 porondon egy időben való elővezetése. Hosszú nemzetközi nemzetközi bohóc.

Egy igazi világkiállítás modern látványokkal. Czirkuszs. Hippodrom. Állatserege. Idomiott állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony és ló.

Törpék, letovítottak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes közszerkállal, egy kutyafejű gyermek, kéznélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatramelhető előadások. Egy majdnem vég nélküli sorozata a legújabb produktóknak, merész, féltelmet megerőltető mutatványoknak, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyiarak az ülések fekvése szerint.

Belépés ülőhelyre 1 kor. 20 fill. és 2 k. 50 f. zartszék 4 kor., fentartott hely 5 korona, páholyzék 6 korona. A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitáskor a bejáratnál kaphatók. 10 éven alatti gyermekek az összes helyeken kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet a felét fizetik, elővetel csakis az 3 és 6 kor. 1 helyre, az előadásnapján Teleki K. Lajos könyvtárában Plaza utca 20 kaphatók.

Előadás Nagyváradon május 10-én Nyiregyháza május 13-án.

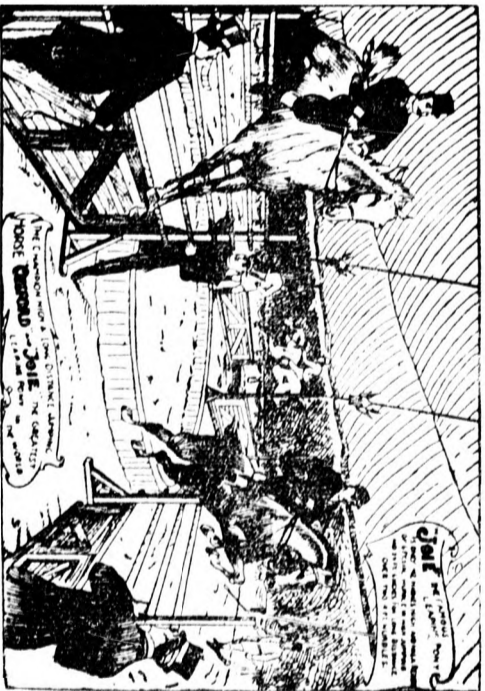

Számítlan, összehasonlíthatatlan és utánozhatatlan, vakmerő, féltelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mind-egyike mester a maga szakmájában. Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyike egy-egy meglepetést kepez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva.

Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság. 3 nagy lovas mutatvány bemutatásra szolgáló „Mánagé”-ban, 2 hatalmas színpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási területű legfontosabb ter- séggel.

E y egész állatseregeit, idomiott vadállatokkal.

Mindenféle fajta versenytámas, erőművészeti mutatványok, lenművészet a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igénye az ügyesség által elért rekordok megdöntésére.

Figyelmeztetés!

Óvakodjunk hamis hirdetésektől! Barnum és Bailey hivatalos vezetője vagy csodák könyve és az előadások műsorának 1. fedélapján Barnum és Bailey urak arcképei láthatók. Mindkettő a hivatalos látkepes levelezőlapokkal együtt a sátrak belsejében kapható. Minden más ily hirdetés nem hivatalos és így nem pontos. **Csakis valódi hirdetések menyeket vegyünk.**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.